

Υψηλότερη στην οποία αναφέρεται το παρόν κριτήριο:

Εφ' όλης της ύλης

6ο ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΕΞΕΤΑΣΗΣ (*)

ΛΑΤΙΝΙΚΑ - ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΚΕΙΜΕΝΑ

Κείμενο Α

Brenno duce Galli, apud Alliam flumen deletis legionibus Romanorum, everterunt urbem Romam praeter Capitolium, pro quo immensam pecuniam acceperunt. **Tum Camillus, qui diu apud Ardeam in exilio fuerat propter Veientanam praedam non aequo iure divisam, absens dictator est factus; is Gallos iam abeuntes secutus est: quibus interemptis aurum omne recepit. Quod illic appensum civitati nomen dedit: nam Pisaurum dicitur, quod illic aurum pensatum est. Post hoc factum rediit in exilium, unde tamen rogatus reversus est.**

Κείμενο Β

In eum locum res deducta est, ut, nisi qui deus vel casus aliqui subvenerit, salvi esse nequeāmus. Equidem, ut vēni ad urbem, non destiti omnia et sentīre et dicere et facere, quae ad concordiam pertinērent; **sed tantus furor omnes invaserat, ut pugnāre cuperent, etsi ego clamābam nihil esse bello civili miserius. Omnia sunt misera in bellis civilibus, sed nihil miserius quam ipsa victoria: ea victōres ferociōres impotentioresque reddit, ut, etiamsi natūrā tales non sint, necessitāte esse cogantur. Bellōrum enim civilium exitus tales sunt semper, ut non solum ea fiant, quae velit victor, sed etiam ut victor obsequātur iis, quorum auxilio victoria parta sit.**

Κείμενο Γ

Iulia, Augusti **filia**, matūre habēre coeperat canos, quos legere secrēte solēbat. Hac re audīta Augustus voluit filiam deterrēre quominus id faceret. Eo consilio aliquando repente intervēnit oppressitque ornatrīces. Etsi super vestem eārum deprehendit canos, tamen Augustus dissimulāvit eos vidisse et aliis sermonibus tempus extraxit, donec induxit mentionem aetatis. Tum interrogāvit filiam, utrum post aliquot annos cana esse mallet an calva. Cum illa respondisset “ego, pater, cana esse malo”, mendacium **illi** pater obiēcit: “Non dubito quin calva esse nolis. Quid ergo non times nē istae te calvam faciant?” .

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1. Να μεταφραστούν τα τονισμένα (**bold**) αποσπάσματα των κειμένων

A' + B': (Μονάδες 20)

B1α. Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση:

1) Κατά την κλασική εποχή οι Ρωμαίοι λογοτέχνες:

- α) δίνουν έμφαση στο περιεχόμενο του έργου τους
- β) δίνουν έμφαση στη μορφή του έργου τους
- γ) επιδιώκουν την αρμονική σύζευξη μορφής και περιεχομένου

2) Στη ρωμαϊκή λογοτεχνική παραγωγή παρουσιάζεται ένα κενό:

- α) 50 χρόνων
- β) 60 χρόνων
- γ) 70 χρόνων

3) Οι χρόνοι του Κικέρωνα σημαδεύονται από:

- α) θρησκευτική αναστάτωση
- β) πολιτικές έριδες
- γ) φιλοσοφικές ανακατατάξεις

4) Οι λόγοι του Κικέρωνα έχουν περιεχόμενο:

- α) δικανικό και πολιτικό
- β) δικανικό και φιλοσοφικό
- γ) φιλοσοφικό και πολιτικό

5) Οι Μενίππειες σάτιρες:

- α) είναι ποιητικό έργο
- β) είναι πεζογραφικό έργο

γ) συνδυάζουν και τις δύο παραπάνω μορφές λόγου

(Μονάδες 5)

B1β. Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α' με τα στοιχεία της στήλης Β':

ΣΤΗΛΗ Α'	ΣΤΗΛΗ Β'
1. Κορνήλιος Νέπω	α) Για τη φύση των πραγμάτων (De rerum natura)
2. Σαλλούστιος Κρίσπος	β) Ωδές (Carmina)
3. Λουκρήτιος	γ) Η συνωμοσία του Κατιλίνα (De Catilinae coniuratione)
4. Οράτιος	δ) «Αιτιολογικό» εορτολόγιο (Fasti)
5. Οβίδιος	ε) Ιστορική βιογραφία

(Μονάδες 5)

B2. Να βρείτε μια λέξη των λατινικών κειμένων, με την οποία συγγενεύουν ετυμολογικά οι παρακάτω ελληνικές λέξεις:

παραβατικός, αύξηση, υποκείμενο, κατάσταση, τριχωτός, δηλητήριο, θηλαστικό, υποκρισία, επόμενος, άφηση

(Μονάδες 10)

Γ1α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για τις παρακάτω συνεκφορές:

deletis legionibus: γενική πληθυντικού

aequo iure: αιτιατική ενικού

quibus interemptis: γενική ενικού

eum locum: δοτική ενικού

casus aliqui: αφαιρετική πληθυντικού

tantus furor: ονομαστική πληθυντικού

bello civili: αιτιατική πληθυντικού

exitus tales: γενική πληθυντικού

hac re: δοτική ενικού

aliis sermonibus: γενική ενικού

(Μονάδες 10)

Γ1β. diu, misera, impotentiores(que), mature: να γραφούν οι αντίστοιχοι τύποι στον υπερθετικό βαθμό.

(Μονάδες 5)

Γ2α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται (για τους περιφραστικούς τύπους να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο):

dedit: β' πληθυντικό υποτακτικής ενεστώτα παθητικής φωνής

rediit: γ' πληθυντικό προστακτικής μέλλοντα

facere: γ' ενικό οριστικής μέλλοντα στην άλλη φωνή

pertinerent: α' πληθυντικό υποτακτικής ενεστώτα στην άλλη φωνή

cuperent: β' ενικό οριστικής ενεστώτα στην άλλη φωνή

cogantur: β' ενικό προστακτικής ενεστώτα

velit: ίδιος τύπος στον παρατατικό

parta sit: α' ενικό υποτακτικής παρακειμένου στην Ενεργητική Περιφραστική Συζυγία

solebat: γ' πληθυντικό οριστικής Συντελεσμένου Μέλλοντα

oppressit(que): γερονδιακό στη γενική πληθυντικού θηλυκού γένους

obiecit: αιτιατική πληθυντικού της μετοχής ενεστώτα στο ουδέτερο γένος

(Μονάδες 11)

Γ2β. obsequatur: να γραφούν τα απαρέμφατα όλων των χρόνων (για τους περιφραστικούς τύπους να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο).

(Μονάδες 4)

Δ1. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τους παρακάτω όρους (υπογραμμισμένοι στα κείμενα):

nihil, ferociores, Bellorum, filia, illi

(Μονάδες 5)

Δ2. *Quid ergo non times nē istae te calvam faciant?*": να εντοπιστεί και να αναγνωριστεί πλήρως η δευτερεύουσα πρόταση (είδος, εισαγωγή, εκφορά, συντακτικός ρόλος).

(Μονάδες 5)

Δ3. Να αναλυθούν οι παρακάτω μετοχές σε δευτερεύουσες προτάσεις σύμφωνα με τις οδηγίες:

- *deletis legionibus*: να αναλυθεί με τον ιστορικό *cum*
- *abeuntes*: να αναλυθεί χρησιμοποιώντας οριστική έγκλιση
- *appensum*: να αναλυθεί δηλώνοντας αιτιολογία ως αποτέλεσμα εσωτερικής λογικής διεργασίας

(Μονάδες 7)

Δ4. *Tum interrogāvit filiam, utrum post aliquot annos cana esse mallet an calva.*: να μετατραπεί ο πλάγιος λόγος σε ευθύ.

(Μονάδες 2)

Δ5. *ea victōres ferociōres impotentioresque reddit, ut, etiamsi natūrā tales non sint, necessitāte esse cogantur.*: να μεταφερθεί στον πλάγιο λόγο με εξάρτηση *Cicero narravit...*

(Μονάδες 4)

Δ6. *bello civili*: να αναγνωριστεί ο συντακτικός του ρόλος και να γραφεί η ισοδύναμη σύνταξη.

(Μονάδες 4)

Δ7. *Sed tantus furor omnes invaserat*: να μετατραπεί η ενεργητική σύνταξη σε παθητική.

(Μονάδες 3)

Bona fortuna!!!

(*) Το παρόν κριτήριο εξέτασης συντάχθηκε από την ομάδα διδασκόντων του Τομέα Λατινικών του Φροντιστηρίου **αξία** και αποτελεί πνευματική τους ιδιοκτησία.

Η χρήση τους εκτός Φροντιστηρίου, επιτρέπεται μόνο για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Οποιαδήποτε άλλη χρήση ή αναπαραγωγή χωρίς άδεια, μπορεί να επιφέρει τις προβλεπόμενες από το Νόμο κυρώσεις.